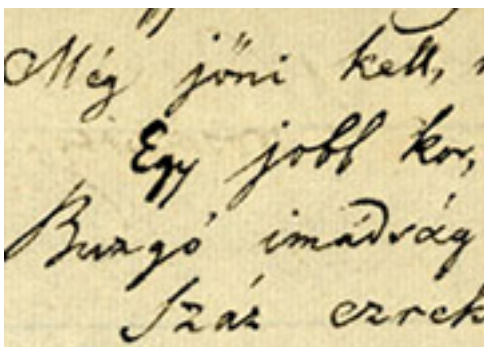
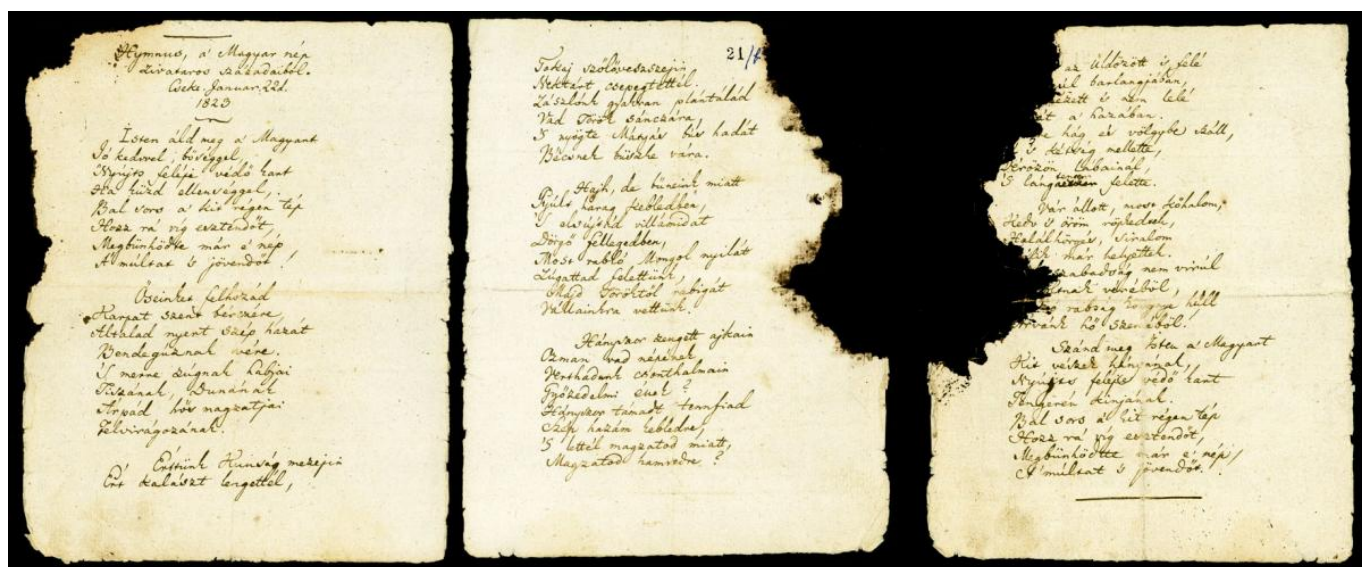

VERSHAZA. Himnusz, Szózat, Nemzeti dal - emblematikussá lett verseink

A költemények túlmutatnak önmagukon; számos jelentéssel bővültek másfél-két évszázados történetük során. Közösségi emlékezetünk és nemzeti identitásunk meghatározó műveivé, nemzeti emlékezhelyeinkké váltak.

[1]

A *Himnusz*, a *Szózat* és a *Nemzeti dal* - a hazaszeretet három ikonikus költeménye, a hazafiság három verssé vált megtestesülése. A költemények túlmutatnak önmagukon; számos jelentéssel bővültek másfél-két évszázados történetük során. Közösségi emlékezetünk és nemzeti identitásunk meghatározó műveivé, nemzeti emlékezhelyeinkké váltak.

Az *emlékezhely* vagy *emlékezeti hely* kifejezés az utóbbi évtizedek kultúratudományában megkerülhetetlen fogalommá vált. Első ízben egy francia történész, Pierre Nora használta. Bár az elnevezésben a *hely* kifejezés szerepel, valójában minden olyan emlékeztető szimbólum emlékezhely lehet, amely egy adott közösség számára jelentéssel bír. Legyen az esemény, személy, tárgy, akár elvont fogalom. Egy régió, egy ünnep, egy történelmi helyszín, egy irodalmi alkotás vagy egy nemzeti jelkép. Az emlékezhelyek egy közösség számára idézik fel a múlt közös és közösen átélhető eseményeit, pillanatait. Segítséget, kapaszkodót nyújtanak, ha szükséges.

A nagy világon c' kiül
 Minesen száimodra hely:
 Akiin vagy végig sors keze,
 Itt éljed, halnod kell.

 Vörösmarty.

$$\begin{array}{r}
 10 \\
 19 \\
 6 \\
 \hline
 26 \\
 40 \\
 18 \\
 \hline
 30 \\
 30
 \end{array}$$

Szózat. 9 30 1408
5.

Haradnak rendtelcseül
 Egy híre is magyar,
 Bolcsod az is magyan sord is,
 Mettye aját is elakar.

A nagy világon c' kiül
 Minesen száimodra hely:
 Akiin vagy végig sors keze,
 Itt éljed, halnod kell.

Ez a föld, melyen anygyosor.
 Szépít' vére foly,
 És melyhez minden szene vezet
 Egy szord is csarob.

Itt kündelek honosa aréte,
 Ugyedek hatái;
 Itt sorok ottá valogat
 Hogy adnak k hangjai;

Szabó

Szabadrag' isen hordozak
 Véres zarándok,
 I elhulltanak lejjobbaink
 A' hoffer harca alatt;
 És anyji halvaence köss,
 Oly sok viszály után,
 Megfogyva bír, de síre nem
 El nemzet c' harán,
 S néjck' haraja, nagy világ,
 Hosszán bávan kiél:
 "Egy eved én kedvedés
 Kér' ilus vagy halál."

Itt nem lehet, hogy anyji sör
 Hiába onna vére,
 I kesemben anyji lákabel
 Szabadat meg a' honosa.

A nem

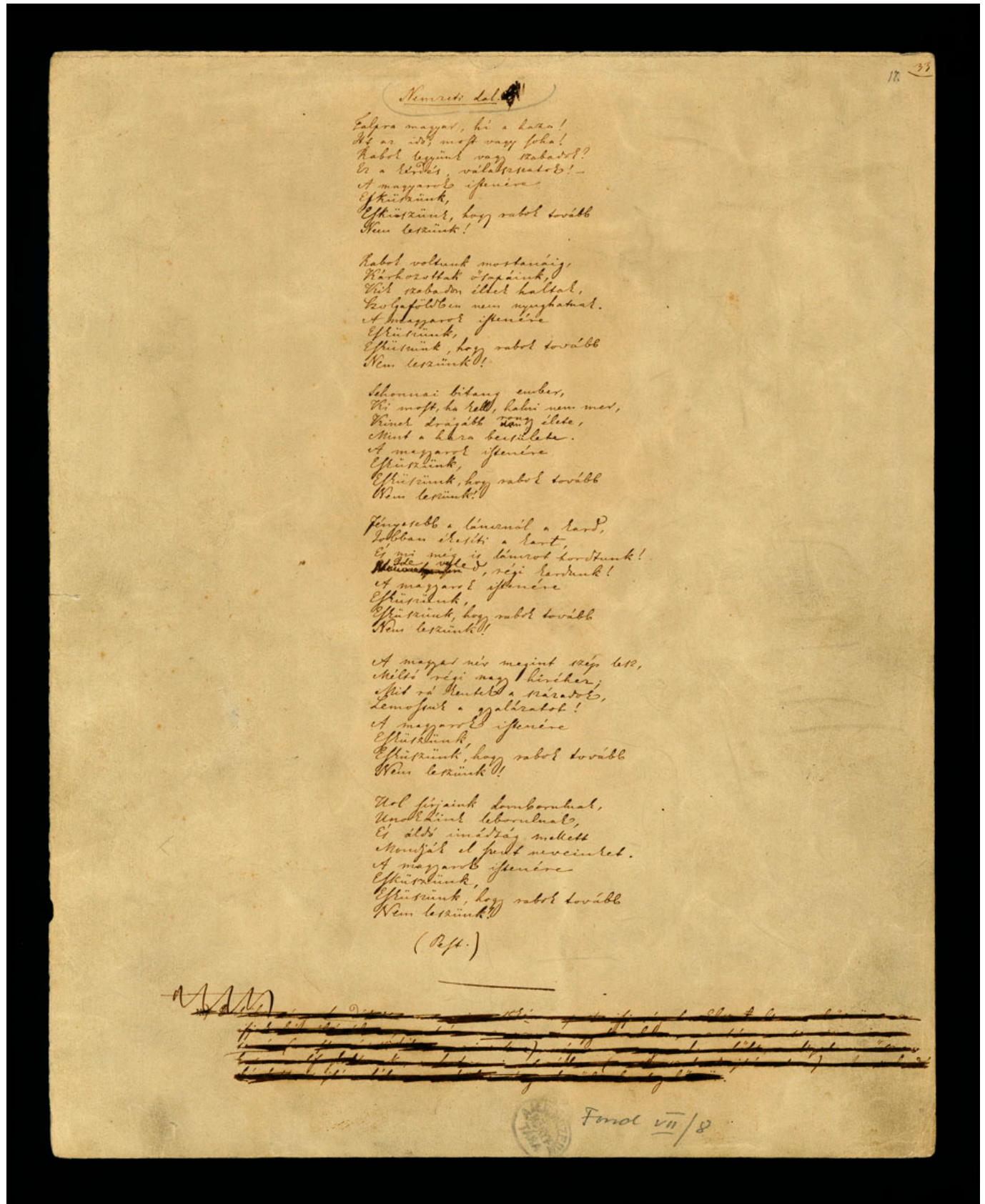
6.

Itt nem lehet, hogy is, sör
 És oly szene akars
 Hiába ~~...~~ ^{...} ~~...~~ ^{...}
 Egy ártóvilág alatt.
 Még jöni kell, még jöni fog
 Egy jobb kor, mely után
 Bünye imádvág egedes
 Itt eved ajakán.
 Vagy jöni fog, ha jöni kell,
 A nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,
 Itt a nagy sör halál,

[2]A VERSHAZA kiállítás bemutatja a három mű nemzeti könyvtárban őrzött kéziratát és legfontosabb szövegkiadásait, továbbá a megzenésítéseket és a különböző fordításokat felemlítve végigköveti e versek emblematikussá válásának folyamatát. Kitér néhány jelentős történelmi pillanatra, amellyel a versek visszavonhatatlanul összeforrtak, és felidéri azokat a hatásokat, irodalmi utalásokat, amelyek az elmúlt idők klasszikusainak alkotásaiban éppúgy fellelhetők, mint a

mai, kortárs alkotók műveiben.

A megújult, elegáns kiállítótérben a költemények történetét bemutató érintőképernyők, valamint óriás kivetítőn követhető mozgó installáció is segíti az élményszerűséget és az elmélyülést. Tizenöt művésszel készült el Történelmi Fénykép- és Videótárunkban a három költemény felvétele.

[3]

2022-ben a VERSHAZA kiállítást ideiglenesen kiegészítette az *Ereklyetér* mintegy előterében, a Petőfi Irodalmi Múzeum átalakítása kapcsán a nemzeti könyvtárba átmenetileg áthelyezett Landerer-Heckenast nyomdagép. A különleges sajtógép a Landerer-Heckenast Nyomdában működött, és 1848-ban a 12 ponttal együtt ezen a gépen is nyomtathatták a forradalmárok a *Nemzeti dalt*. A nyomdába a hagyomány szerint Petőfi elfelejtette elvinni a vers kéziratát, így emlékezetből írta le annak érdekében, hogy a nyomdászok az ólomkockákba vésett betűkből összeállítsák. A nyomtatott versből több ezret osztottak szét 1848. március 15-én.

A díszes berendezést, amely eredetileg a philadelphiai George Clynn találmánya volt, Landerer Londonból szerezte be. Az akkoriban Európában igen ritka Columbia nyomdagépet az amerikai címer állata, a fehérfejű rétisas díszítette, ezért „sasos sajtónak” is nevezték a gépet, amelyen a nyomtatandó üres lapot a gép homlokzatán lévő emeltyű segítségével préselték hozzá a festett ólomkockákhoz.

2022/05/02 - 16:55

Forrás webcím: <http://193.6.201.226/kiallitasok/vershaza-himnusz-szozat-nemzeti-dal-%E2%80%93-emblematikussa-lett-verseink>

Hivatkozások:

[1] http://193.6.201.226/sites/default/files/himnusz_egyben_nagy.jpg

[2] http://193.6.201.226/sites/default/files/szozat_egyben_nagy.jpg

[3] http://193.6.201.226/sites/default/files/hub1_fondvii_8_f17r_petofi_nemzeti_dal_nagy.jpg

[4] <http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>

[5] <http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>